

के तपाईको घर पानीले रसाएको छ ?
अब चिन्ता नगर्नुहोस !
चिन्ताको समाधान Waterproofing ले गर्ने छ । १००% ग्यारेन्टीका साथ समस्याको समाधान ।
सम्पर्क: प्रगति ट्रेड कन्सल्ट
रानीपोवा, पोखरा-११ (रविजता पार्टी ज्यलेसको नजिक)
०६१-५७८०८८, ८८५६०२२३३३, ८८८६८९८७७७३

पोखरापत्र

राष्ट्रिय दैनिक

Pokharapatra National Daily

रु. १५ मा
कलर मिजिटिड कार्ड साथै
तुरुन्त क्यालेण्डर पुस्तक,
स्मारिका आदि छपाई गर्नु परेमा
सम्पर्क:
०६१-५७८०८९१, ८८५६०७५५७५

□ वर्ष २४ □ अङ्क ३१६ □ श्रेणी क्षेत्रीय 'क' □ २०८० मंसिर २५ गते सोमबार □ 11 Dec. 2023 □ पृष्ठ ४ □ मूल्य रु. ५।-

पर्यटकीय गन्तव्यमा बिजुली पुऱ्याउँछौँ : ऊर्जामन्त्री बस्नेत

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २४ मंसिर

ऊर्जा जलस्रोत तथा सिंचाइमन्त्री शक्तिबहादुर बस्नेतले पर्यटकीय गन्तव्यमा केन्द्रीय प्रसारणलाइनको बिजुली पुऱ्याउन सरकार प्रतिबद्ध रहेको बताउनुभएको छ । कास्कीको माछापुच्छ्रे गाउँपालिकासहित यहाँका पर्यटकीय क्षेत्रमा बिजुली विस्तार गर्न मागसहित आएको पर्यटन व्यवसायी लगायतको टोलीसँग आज पोखरामा उहाँले सरकार दुई वर्षभित्रमा देशका सबै भूभागमा बिजुली पुऱ्याउने गरी काम गरिरहेको पर्यटकीय क्षेत्र सरकारको प्राथमिकतामा रहेको बताउनुभयो । माछापुच्छ्रे गाउँपालिकामा अवास्थित मदी

हिमाल तथा खुमै पर्यटकीय गन्तव्यमा अझै पनि केन्द्रीय प्रसारणलाइनको बिजुली पुन सकेको छैन । यहाँका अन्य स्थानमा समेत लघुजलविद्युत् आयोजनाबाट उत्पादित बिजुलीमा भर पर्नुपर्ने अवस्था छ । मदी पदयात्रामा नेपाल विद्युत् प्राधिकरणको केन्द्रीय प्रसारण लाइन पुन नसक्दा बत्ती बाल्नदेखि लिएर मोबाइल चार्ज गर्नसमेत पर्यटकलाई समस्या भएपछि पर्यटन व्यवसायीले मन्त्री बस्नेतको ध्यानाकर्षण गराएका हुन् । ऊर्जामन्त्री बस्नेतले भन्नुभयो, "कुनै पनि क्षेत्रको विकासका लागि विद्युत् सबैभन्दा महत्वपूर्ण हुन्छ । सरकारले विद्युत् र सिंचाइको व्यवस्था

हरेक नागरिकसम्म पुगोस् भनेर काम गरिरहेको छ ।" मदीको कालीमाटी र घलेल तथा प्रितम देउरालीसम्म मात्र अहिले प्राधिकरणको विद्युत् सेवा पुगेको छ भने प्राधिकरणले यसै वर्ष विद्युत् विस्तारको काम अघि बढाएको छ । मदीको माथिल्लो क्षेत्रसम्म बिजुली पुऱ्याउनका लागि नेपाल विद्युत् प्राधिकरण गण्डकी प्रादेशिक कार्यालयले ठेक्का आह्वान गरेर काम अघि बढाएको छ । मदी पर्यटन व्यवस्थापन समितिका संस्थापक सचिव शिवप्रसाद भण्डारीले माछापुच्छ्रे गाउँपालिकालाई पूर्ण विद्युतीकरण गर्न ऊर्जामन्त्रीसँग माग गरिएको बताउनुभयो । उहाँका अनुसार मदी पदयात्रामा

केही समयदेखि काम सुरु भए पनि अर्को पर्यटकीय गन्तव्य खुमै डाँडामा अझै बिजुली पुन सकेको छैन । विद्युत् नहुँदा पदयात्रामा आउने पर्यटकलाई मोबाइल र क्यामरा चार्जदेखि इन्टरनेट सुविधा उपलब्ध गराउनसमेत कठिन भएको उहाँले बताउनुभयो । मदीको केही क्षेत्रमा सोलारबाट बत्ती बाल्ने र इन्टरनेट सुविधा रहे पनि मौसम प्रतिकूल हुँदा समस्या पर्ने गरेको थियो । भण्डारीले भन्नुभयो, "बिजुली नपुगेको ठाउँहरूमा प्रसारण लाइन विस्तार र लघुजलविद्युत् भएका ठाउँमा उर्जा थप गर्न ध्यानाकर्षण गराएका छौँ । विद्युत् शक्ति कम हुँदा होटल तथा कृषि फार्महरूमा अहिले समस्या भएको छ ।"

पोखरामा अझै गुडिरहेका छन् बीस वर्ष पुराना सवारीसाधन

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २४ मंसिर

सरकारले २० वर्ष पुराना सवारीसाधन विस्थापन गर्ने निर्णय गरेको एक दशक बित्न लाग्दा पनि त्यस्ता सवारी साधन सञ्चालनमा पूर्ण रोक लागेका छैनन् । यान्त्रिक अवस्था ठिक नभएका (थोत्रा) सवारी साधन सडकमा गुड्दा प्रदूषण, दुर्घटनाको जोखिम बढ्नुका साथै ट्राफिक व्यवस्थापनमा चुनौती थपिएको छ । गण्डकी प्रदेशको भौतिक पूर्वाधार विकास तथा यातायात मन्त्रालयका अनुसार प्रदेशमा दर्ता भई २० वर्ष नाघेका भण्डे चार सय सवारीसाधन सञ्चालित छन् । प्रदेश सवारी तथा यातायात व्यवस्थापन ऐन, २०७६ ले समेत २० वर्ष पुराना सवारीसाधन सञ्चालनमा रोक लगाए पनि कतिपय सवारी धनीले अटेर गरी सञ्चालन गरिरहेका यातायात व्यवस्था कार्यालय कास्कीका प्रमुख डिल्ली रिजालले जानकारी दिनुभयो । सार्वजनिक सवारीसाधन २० वर्ष पुगेपछि अनिवार्य लगतकड्डा गरी दर्ता खारेज गर्नुपर्ने कानुनी प्रावधान रहेको उहाँले बताउनुभयो । "२० वर्षअघि पुगेका सवारीसाधनको लगतकड्डा गर्न

एक महिनाको समय दिएका छौँ, अब पनि त्यस्ता सवारी साधन सञ्चालन गरेको पाइएमा सवारी धनीलाई कानुनअनुसार कडा कारबाही हुन्छ", प्रमुख रिजालले भन्नुभयो । जिल्ला ट्राफिक कार्यालय, कास्कीका प्रहरी निरीक्षक भानु शर्मांले सवारी चेकजाँचका क्रममा केही दिनअघि भेटिएको २० वर्ष पुरानो दयाक्सीलाई नियन्त्रणमा लिई कारबाहीका लागि यातायात कार्यालयमा पठाइएको बताउनुभयो । "कागजात हेर्दा चार/पाँच वर्षसम्म पनि सवारीसाधन दर्ता प्रमाणपत्र नवीकरण नगरेका सवारीसाधन थुप्रै भेटिन्छन्", उहाँले भन्नुभयो, "त्यस्ता सवारीसाधनलाई नियन्त्रणमा लिई कानुनी कारबाही गर्ने गरिएको छ ।" पोखरामा २० वर्ष पुराना सवारी साधन सञ्चालनमा पूर्ण रोक लगाउन जाँचमा कडाइ गरिएको प्रहरी निरीक्षक शर्मांले जानकारी दिनुभयो । यान्त्रिक हिसाबले सही अवस्थामा नरहेका धेरै पुराना सवारीसाधन सञ्चालन गर्दा दुर्घटनाको जोखिम बढी हुने उहाँले उल्लेख गर्नुभयो । "पुराना सवारीसाधनबाट वायुध्वनी प्रदूषण पनि बढी हुन्छ । सवारी व्यवस्थापनमा

पनि असहजता ल्याउँछ", प्रहरी निरीक्षक शर्मांले भन्नुभयो । कतिपय सवारी धनीले २० वर्ष अघि पुगेका सवारीसाधन ग्रामीण भेगमा लगेर सञ्चालन गर्ने गरेकाले ती क्षेत्रमा पनि अनुगमन बढाउनुपर्ने उहाँको भनाइ थियो । मन्त्रालयको प्रशासन तथा यातायात व्यवस्थापन महाशाखाका प्रमुख टीकाराम पौडेलले २० वर्ष पुराना सवारीसाधन सञ्चालन गरेमा विद्यमान ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कारबाही हुने बताउनुभयो । "२० वर्ष नाघेका सवारीसाधन चलाउने, वर्षौंसम्म सवारीकर नतिर्ने र सवारीसाधन दर्ता प्रमाणपत्र नवीकरण नगर्ने सवारी धनीलाई कारबाहीको दायरामा ल्याउन मातहतका कार्यालयलाई पनि निर्देशित गरिएको छ", उहाँले भन्नुभयो, "२० वर्ष पुराना सवारीसाधनले रुट इजाजत पनि पाउँदैनन्, नामसरी पनि हुँदैन ।" कार्यालय प्रमुख रिजालले २० वर्ष नाघेका सवारीसाधनको लगतकड्डा गरी दर्ता खारेजीको प्रक्रियामा आउन सवारी धनीलाई अनुरोध गरिएको बताउनुभयो । उहाँका अनुसार गण्डकी प्रदेशमा दर्ता भएका भण्डे तीस हजार सवारी धनीले सवारीसाधन

कर, आयकर, रुट इजाजत शुल्कलगायत नियमानुसार लाम्ने शुल्कसमेत बुझाएका छैनन् । त्यस्ता सवारीसाधनबाट करिब ३५ करोड बक्यौता सवारी साधन कर उठ्न बाँकी रहेको प्रमुख रिजालले बताउनुभयो । बक्यौता कर बुझाइ सवारीसाधन दर्ता प्रमाणपत्र नवीकरण गर्न सवारीधनीलाई सूचित गरिएको उहाँले बताउनुभयो । "अहिलेलाई एक महिनाको समय दिएर सवारीसाधन कर अनिवार्य बुझाउन सूचित गरिएको छ", प्रमुख रिजालले भन्नुभयो, "सचेत गराउँदा पनि भएन भने सवारीधनीको नाम नै प्रकाशन गर्ने हाम्रो तयारी छ ।" उहाँले सवारीसाधन पुरानो भएर कवाडीमा गइसकेको भए पनि कार्यालयमा आएर बक्यौता कर बुझाइ अनिवार्य सवारीसाधनको लगतकड्डा गर्न सवारीधनीलाई आग्रह गर्नुभयो । "कतिपयको सवारीसाधन पुरानो भएर सञ्चालनमा नरहेको हुनसक्छ तर कर बुझाएको छैन भने सवारीधनीको नाममा बक्यौता रहिन्छ, बसेंनै जरिवाना पनि थपिन्छ", कार्यालय प्रमुख रिजालले भन्नुभयो, "समयमै बिभाउनुपर्ने कर बुझाउन सेवाग्राहीलाई अनुरोध गर्दछौँ ।"

कृषि र पर्यटन प्राथमिकतामा

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २४ मंसिर

गण्डकी प्रदेश सरकारका आर्थिक मामिलामन्त्री जीतप्रसाद आलेले यस प्रदेशलाई कृषि र पर्यटन क्षेत्रको रूपमा विकास गर्न लागिएको बताउनुभएको छ । नेपाल पर्यटन यातायात व्यवसायी सङ्घ गण्डकी प्रदेशको पाँचौँ वार्षिक साधारणसभा तथा तेस्रो अधिवेशनको शनिबार उद्घाटन गर्दै मन्त्री आलेले कृषि र पर्यटन क्षेत्रलाई प्राथमिकतामा

राखेर सरकारले काम गरिरहेको बताउनुभयो । प्रदेशमा पर्यटन र कृषिमा प्रचुर सम्भावना भएकाले सरकारको पहिलो प्राथमिकता राखेको उहाँको भनाइ थियो । मन्त्री आलेले कोरोनाले थला पारेको पर्यटन क्षेत्र केही मात्रामा सुधार हुँदै गएको अवस्थामा यसको प्रवर्द्धन गर्न प्रदेश सरकारको साथ र सहयोग सधैं रहने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्नुभयो । "पर्यटन प्रवर्द्धन गर्ने दायित्व पर्यटन व्यवसायीको

मात्र नभएर सरकारको पनि हो", उहाँले भन्नुभयो, "जतिधेरै पर्यटन भित्र्याउन सक्यौँ त्यति नै यस क्षेत्रमा बस्ने व्यक्तिको आयआर्जन बढ्ने छ ।" पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि प्रचारप्रसार गर्नुपर्ने भन्दै मन्त्री आलेले सरकारको चाहना पनि प्रदेशलाई समृद्धितर्फ अगाडि बढाउने रहेको बताउनुभयो । यहाँ पर्यटकीय एवं धार्मिकस्थल प्रशस्त भएकाले स्वदेशी तथा विदेशी पर्यटनको आकर्षण

केन्द्र बन्दै गएको बताउँदै उहाँले पोखरालाई पर्यटन राजधानी घोषणा गर्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो । स्वदेशी तथा विदेशी पर्यटकलाई यातायात सेवा सहज रूपमा उपलब्ध गराउने उद्देश्यले स्थापना भएको पर्यटन यातायात व्यवसायी सङ्घले प्रभावकारी र पर्यटनमुखी काममा जोड दिनुपर्ने मन्त्री आलेको सुझाव थियो । पोखरा महानगरपालिका-६ का वडाध्यक्ष विष्णुबहादुर बाँकी अन्तिम पृष्ठमा ▶▶

जिएमसीको बीडीएसमा अध्ययनरत दुई छात्राको सवारी दुर्घटनामा परी मृत्यु

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २४ मंसिर

पोखराको गण्डकी मेडिकल कलेज(जिएमसी) कलेजमा अध्ययनरत दुई छात्राको सवारी दुर्घटनामा परी मृत्यु भएको छ । पोखरा २६ स्थित पृथ्वीराजमार्ग अन्तर्गत पर्ने शुन्दरी बजार क्षेत्रको सडकमा कारसँग स्कुटर ठक्कर खादा जिएमसीका दुई जना बीडीएस(व्याचलर एण्ड टेपल सर्जर) का दुई विद्यार्थीको मृत्यु भएको कास्की प्रहरीले जनाएको छ । मुत्यु हुनेमा पोखरा म.न.पा.वडा नं.२५ हेम्जाकी २३ वर्षीया अनिशा खड्का र पोखरा ५ निवासी २४ वर्षकी भावना बराल रहेको कास्कीका प्रहरी प्रवक्ता एवं डिएसपी

श्रवणकुमार बि.क.ले बताए । आइतबार दिउसो करिब ४:१५ बजे पोखराबाट तालचोक तर्फ जाँदै गरेको बीएए ००४१ नम्बरको कारले विपरित दिशाबाट आएको ग १३ प ३५७८ नम्बरको स्कुटरलाई ठक्कर दिएको थियो । उक्त दुर्घटना पश्चात दुबै विद्यार्थीको उपचारको क्रममा मृत्यु भएको अस्पताल श्रोतले जनाएको छ । उनीहरूको शव हाल पोखरा स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान (पश्चिम क्षेत्रीय अस्पताल) मा राखिएको प्रहरीले जनाएको छ । पोखरा अर्घौँ निवासी कार चालक मन बहादुर बानियालाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको जिल्ला ट्राफिक कार्यालय कास्कीका प्रहरी प्रमुख

भानु शर्मांले बताए । सवारी दुर्घटनामा परी मृत्यु भएका दुबै विद्यार्थीहरू आफ्नो कजेलका निकै मेहेनेती विद्यार्थीहरू रहेको कलेजले जनाएको छ । जिएमसीमा बीबीएस(व्याचलर एण्ड टेपल सर्जर) चौथो वर्षमा अध्ययनरत विद्यार्थी रहेको जिएमसी की सुपरिटेण्डेण्ट डा.तु माया घलेले बताइन् । आइतबार ५:०० बजे उक्त घटना भएको सुनेर घटनास्थलमा जादा गर्दा करिब ५ किलोमिटरको यात्रा ? घण्टा लागेको उनले बताइन् । उक्त घटनाको बिषयमा कलेजले दुःख व्यक्त गरेको छ । पछिल्लो क्रममा पोखरामा सडक दुर्घटनाको जोखिम बढेको स्थानियले बताउदै आउनु भएको छ ।

पोखरा २२ पुम्दीकोटमा २ करोडमा निर्माण भयो सुमेरु पर्वत

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २४ मंसिर

पोखरा २२ मा रहेको विशाल महादेव मुर्ति परिसरमा क्षेत्रमै अर्को पर्यटकीय गन्तव्य सुमेरु पर्वत निर्माण गरिएको छ । पुम्दीकोट कोट विकास समितिले कुमार पार्वती मुर्ति सहित अन्य भौतिक संरचना निर्माण गरी सुमेरु पर्वतको रूपमा स्थापना गरेको समितिका अध्यक्ष चन्द्रकान्त बरालले बताउनु भयो । सुमेरु पर्वत निर्माणका लागि करिब दुई करोड खर्च भैसकेको बताउँदै उहाँले उक्त परियोजनामा बाँकी ३ करोड लगानी थप आवश्यक भएको बताउनु भयो । उक्त परियोजनामा लाईटिङ्गको लागि थप दुई करोड ५४ लाख र रुङ्गाटा वैकुण्ठ हलको ईको

साउण्ड कन्ट्रोलका लागि करिब ४२ लाख गरि ५ करोड लाम्ने प्राविधिक इष्टिमेट रहेको अध्यक्ष बरालले दाबी गर्नु भयो । यसको तुलो हिस्सामा पनि विशाल महादेव मुर्ति परियोजना जस्तै गरी मुख्यदानिवर उद्योगीपति, समाजवेसी विरगन्ज निवासी ८६ वर्षीय मुर्लीधर रुङ्गाटा परिवारसँग सहयोगका

लागी अपेक्षा गरिएको समितिले जनाएको छ । पोखरामा आउने पर्यटकहरूलाई साँभ्रमा लेजर लाइट गर्नु भयो । यसको तुलो हिस्सामा पनि विशाल महादेवको मुर्तिलाई पर्दा बनाई शिव दाण्डव नृत्य, महादेवको शिव लिला समेत प्रदर्शनी गरिने परिकल्पना गरिएको अध्यक्ष बरालको भनाइ छ । बाँकी अन्तिम पृष्ठमा ▶▶

सुपथ मूल्यमा आकर्षक छपाई

पुस्तक, स्मारिका, ब्रोसर, क्यालेण्डर, निमन्त्रणा कार्ड, बिल, रसिद, पोष्टर, पम्प्लेट, मिजिटिङ्ग कार्ड आदि छपाईसम्बन्धी कामका लागि हामीलाई सम्मन्नुहोस् ।

हिमालय अफसेट प्रेस
नयाँबजार, पोखरा
फोन नं. : ०६१-५७०६५१

प्रकास दाहालको स्मृतीमा राष्ट्रिय ब्याडमिन्टन हुने पोखरा २२...

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २४ मंसिर

नेकपा माओवादीका नेता स्व. प्रकास दाहालको स्मृतीमा प्रथम प्रकास दाहाल स्मृती राष्ट्रिय ब्याडमिन्टन प्रतियोगिता हुने भएको छ।

बौद्ध लाखेपोखरीस्थित स्पोर्ट्स हब नेपाल प्रा.ली.को आयोजनामा पौष २५ गते देखि हुने ब्याडमिन्टन संघको मान्यता प्राप्त बरियता सहितको राष्ट्रिय प्रतियोगितामा पुरुष एकल, महिला एकल, पुरुष युगल (ब्याडमिन्टन संघको उच्च २० बरियता बाहेक), स्थानिय स्तर, मास्टर्स युगल ३५ वर्ष माथि र ४५ वर्ष माथि गरि ६ विधामा प्रतिस्पर्धा हुने आयोजक समितिका प्रतियोगिता निर्देशक एवं संयोजक आनन्द कुसाङ शेर्पाले जानकारी गराए। करिव २५ लाखको लागत रहेको प्रतियोगितामा बिजेता, उपबिजेता एवं तृतीय स्थान प्राप्त गर्ने खेलाडीहरूले नगद ४५ हजार, २५ हजार र १० हजार सहित मेडल, प्रमाण पत्र र ट्रफी प्राप्त गर्ने प्रतियोगिताका आर्थिक संयोजक एवं स्पोर्ट्स हबका संचालक अश्वेल (अखिल) शाहीले जानकारी गराए। राजनैतिक

नेताका साथै खेलकुदलाई अतिनै माया गर्ने ब्यक्तित्व प्रकास दाहाल आफ्नो अत्यन्तै निकट रहेकाले उनकै नाममा प्रतियोगिता आयोजना गर्न लागिएको संचालक अखिल शाहीले बताए। आयोजकको आफ्नै कोर्टा हुने प्रतियोगितालाई भब्य रूपमा सम्पन्न गर्न हकका संचालकहरू लाकपा शेर्पा, सन बहादुर साम्वा समेत रहेको प्रतियोगिता समिति गठन गरिएको आयोजकले जनाएका छन्। बरियता सहितको राष्ट्रिय प्रतियोगिता रहेकाले विगतमा जस्तै करिव ४ सयको हाराहारीमा खेलाडीहरूको उपस्थिति रहने आयोजकले जनाएका छन्। हामीले विगतमा पनि प्रतियोगिताहरू आयोजना गर्दै आईरहेका थियौं जसमा खेलाडीहरूको अत्यन्तै चाप रहेको छ। यस पटक नेपाल ब्याडमिन्टन संघको बरियता समेत

हुने भएका कारण खेलाडीहरूको चाप अझै बढ्न सक्ने देखेका छौं प्रतियोगिता संयोजक शेर्पाले बताए।

विश्व ब्याडमिन्टन महासंघको आयोजना हुने पाचौं फजा दुवई पारा ब्याडमिन्टन इन्टरनेशनल २०२३ मा निर्णायकको भूमिका निर्वाह गर्न नेपाली निर्णायक राजु देउजा संयुक्त अरब इमिरेटको दुवई प्रस्थान गरेका छन्।

डिसेम्बर ११ देखि १७ सम्म आयोजना हुने विश्व ब्याडमिन्टन महासंघ (बिडब्ल्युएफ) पारा ब्याडमिन्टन इन्टरनेशनल लेभल २ प्रतियोगितामा अम्पायर देउजाले निर्णायकको भूमिका निर्वाह गर्नेछन्। देउजाले यस अघि पनि विभिन्न अन्तर्राष्ट्रिय प्रतियोगितामा निर्णायकको भूमिका निर्वाह गरिसकेका छन्।

पोखरा २२...

परियोजनाका परिमार्जित गुरुयोजनामा सुमेरु पर्वत नामकरण गरी भूभेश्वर महादेव देखि सुमेरु पर्वतसम्म पहुंचका लागि विधुतीय चियर कार, फिनेरी पार्क, व्यवस्थित पार्किंग स्थल निर्माण गर्ने बिषयहरू समेटिएको उहाँले बताउनु भयो। पुम्दीकोट क्षेत्रको ऐतिहासिक, धार्मिक र सांस्कृतिक महत्वलाई थप उजागर गरी समग्र क्षेत्रको विकास तथा प्रबर्द्धन गर्ने उदेश्यले पर्यटन प्रबर्द्धनका लागि पुम्दीकोट, बिशाल महादेव मूर्ति निर्माण गर्ने हाम्रो अठोट भन्ने नारा सहित कोट बिकासको अभियान शुरु गरी २०७३ साल र २०७९ सालमा गरी दुई पटक शिव महापुराण ज्ञान महायज्ञ एवम् धार्मिक पर्यटन महोत्सव समेत आयोजना भएको समितिले जनाएको छ। उक्त महायज्ञबाट २० रोपनी जग्गा र करिब ९ करोड ३० लाख रूपैया संकलन भएको अध्यक्ष बरालले बताउनु भयो। संधिय, प्रदेश र स्थानीय सरकार तथा विभिन्न संघ संस्था एवं व्यक्तित्वहरूबाट प्राप्त भएको समितिले जनाएको छ। समितिले हालसम्म ५१ फिट अग्लो महादेवको विशाल मूर्ति, ३१ फिट अग्लो विशाल डमरु, विशाल महादेवको विशाल क्षेत्र कुण्ड (गङ्गा पोखरी) १०८ धारा जडित त्रेको आँखा २१६ शिवलिङ्ग, १०८ स्वर्गाद्वारी सिंढी, शिव ताण्डव नृत्य तथा अन्तर्राष्ट्रिय ध्यान केन्द्र, मोनोरेलद्वारा भाववान श्री गणेश परिक्रमा, सुमेरु पर्वतमा कुमार पार्वतीको मूर्ति, शौचालय सहित सुविधा सम्पन्न प्रशासनिक भवन, फूलमाला विक्रिका लागि ४१ वटा व्यवसायीक शटर, कम्पाउडवाल, २०० मिटर पक्की पहुँचमार्ग लगायतका भौतिक संरचना निर्माण भएको अध्यक्ष बरालले बताउनु भयो। प्रारम्भमा २० करोड लागत अनुमान गरिएको उक्त परियोजना काम गर्दै जादा हाल दोब्बर लगानीको परियोजना बनाउने लक्ष्यका साथ अघि बढेको उहाँले बताउनु भयो। योजनामा बिज्ञको राय र दानवीरको उर्जा ध्यानमा राखी बृहत आयोजना तयार गरिएको र सो आयोजनाको लागत ४० करोड हुन पुगेको समितिले जनाएको छ। हालसम्म फण्डे २७ करोड लगानी भैसकेको र करिब १ करोड ऋणको व्ययभार समेत भएको अध्यक्ष बरालले उल्लेख गर्नु भयो। गण्डकी प्रदेशका पूर्व अर्थ मन्त्रि रामजी प्रसाद बराल जीवन्तले कसैले पनि इतिहासलाई विर्सन नहुने बताउँदै उक्त विशाल महालदेवका मूर्ति निर्माणमा पहिला भुम्दीकोट टावरबाटै यसको सुरुवात भएको बताउनु भयो। बिषेश गरी आफ्नो पहलमा शान्ति तथा पुनःनिर्माण मन्त्रालयबाट उक्त टावर निर्माणमा सहयोग प्राप्त भएको उहाँको भनाई छ। हाल उक्त टावरलाई डम्बरुको आकारमा परिमार्जन गरिएको छ। कार्यक्रममा गण्डकी प्रदेशका सांसद प्रकाश बराल, समाजसेवी एवं उद्योगपति हरि पाण्डे, स्वामि गुरुहर सहित विभिन्न संघ संस्थाका प्रतिनिधिहरूको सहभागिता रहेको थियो।

गण्डकी प्रदेशको राजधानी पोखरामा विशेषगरी ४ जिल्लाका सुन्तला आउने गरेको छ। पोखरा शान्तिवन वाटिका स्थित कृषि उपज बजारमा सुन्तला खरिद बिक्री गर्दै गरेका व्यवसायीहरू। ३० देखि १ सयमा बिक्री हुने उक्त सुन्तला खुद्र मूल्य भने ५० देखि १ सय ५० मा बिक्री भएको छ। तस्विर: दीननाथ बराल

विश्वकर्मा समाज पर्वत, स्याङ्जा कास्कीको बैठक सम्पन्न

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २४ मंसिर

विश्वकर्मा समाज (पर्वत, स्याङ्जा, कास्की) को बैठक चन्द्र किशोर गौतमको अध्यक्षता एवम् नेपाल सुनचाँदी व्यवसायी संघका उपाध्यक्ष दुर्गा बहादुर सुनारको प्रमुख आतिथ्यतामा सम्पन्न भयो। कार्यक्रममा २०८० सालको तिहारको अवसरमा संचालन गरिएको देउसीभैलो कार्यक्रमबाट संकलन भएको रकमको सार्वजनिक कोषाध्यक्ष धनबहादुर सुनारले गर्नुभएको थियो। उक्त देउसी भैलो कार्यक्रमबाट रु.३ लाख १ हजार ९ सय ८ र आजीवन सदस्यताबाट रु.६० हजार गरी रु.३ लाख ६१ हजार ९ सय ८ रूपैयाँ आम्दानी भएको थियो। यसै आम्दानीबाट जाजरकोटमा भएको विनासकारी भुकम्प पीडितलाई राहत स्वरुप रु.२५ हजार छुट्टै याइएको कोषाध्यक्षले जानकारी गराउनु भयो।

कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि दुर्गा बहादुर सुनारले यो देशको परिवर्तनमा विश्वकर्माहरूको ठूलो योगदान भएको बताउँदै २००७ साल, ०४६ साल र ०६२/०६३ मा यस समुदायका मानिसहरूले पनि आहुति दिएको, फलस्वरुप नयाँ संविधान भएको छ तर दलित वर्गको लागि संविधान कार्यान्वयन नभएको बताउनुभयो। उहाँले रुकुम हत्याकाण्डमा म कास्कीको प्रमुख रहेर आन्दोलन गरिएको तर आज नवराज विकका हत्याराहरू जेल चलान भएका छन् यसले न्याय अझै रहेछ भन्ने प्रमाण दिएको बताउनुभयो। यस्ताखाले समस्यामा यो समाज सदैव लागि रहनेछ भन्ने विश्वास लिएको

महिला समितिका सचिव गीता गौतमले समाजले आयोजना गरेका हरेक कार्यक्रममा महिला समितिको अहम भूमिका रहेको बताउँदै महिलालाई विभिन्न प्रकारका तालिम दिई अगाडि बढ्नुपर्ने आवश्यकता औंल्याउनुभयो। कार्यक्रमका सभाध्यक्ष किशोर गौतमले समाज स्थापनाको छोटो अवधिमा विभिन्न कार्यक्रमहरू गर्दै समस्त विश्वकर्माहरूको मन जित्न सफल भएकोले अब यस समुदायको विकास र उन्नतिमा तिने तहका सरकारसँग मिलेर कार्य गर्ने र विश्वकर्मा समुदायको समस्यामा समाधानमा अग्रसर रहने बताउनुभयो। उहाँले अन्य उपसमितिले गठन गर्ने, स्वास्थ्य, शिक्षा, रोजगार, सीप सिर्जनामा अगाडि बढाउने र सदस्यहरूलाई राहत प्याकेजमा सहयोग गर्ने बताउँदै तिहारको अवसरमा सहभागी हुने र सहयोग गर्नेप्रति कृतज्ञ रहेको बताउनुभयो। समाजका सचिव खड्कबहादुर सुनारले संचालन गर्नुभएको कार्यक्रममा उपाध्यक्ष श्याम बहादुर रसाइलीले देउसी भैलोमा अहोरात्र खटेर कार्य गर्ने सबैलाई धन्यवाद दिनुभएको थियो।

मानवअधिकारका लागि नेपाली जनताले लगातार सङ्घर्ष गरिरहेका छन् : अध्यक्ष केसी

पोखरापत्र संवाददाता
रामस, २४ मंसिर

राष्ट्रिय जनमोर्चाका अध्यक्ष एवं पूर्वउपप्रधानमन्त्री चित्रबहादुर केसीले मानव अधिकार प्राप्तीका लागि नेपाली जनताले लगातार सङ्घर्ष गरिरहेको बताउनुभएको छ।

पचहत्तरौं अन्तर्राष्ट्रिय मानव अधिकार दिवसका अवसरमा यहाँ आयोजित कार्यक्रममा उहाँले कमाजोर नागरिकले वर्षौंदेखि अधिकारका लागि लडाइँ गरे पनि प्राप्त गर्न नसकेको उल्लेख गर्नुभयो। नागरिकको मानव अधिकारको प्रत्याभूत नभएकै कारण हरेक दिनदिने

नेपाली युवा विदेशिनु परेको अध्यक्ष केसीको भनाइ थियो। एउटा नागरिकको गास, बास र कपाससँगै उसले देशमै गरिखान पाउने अधिकार हुने भनिए पनि पछिल्लो समय त्यस्तो वातावरण नहुँदा दिनहुँ हजारौं युवा बाहिरिनु परेको चर्चा गर्दै उहाँले यसका लागि राष्ट्रिय जनमोर्चा वर्षौंदेखि लड्दै आएको र अहिले पनि आफूले संसद्मा यस विषयमा आवाज उठाइ रहेको जानकारी दिनुभयो। "मानव अधिकारबारे बढी प्रचार गर्नेले नै यसको उल्लङ्घन गरिरहेका छन्, जसले मानव अधिकारको घोर उल्लङ्घन गरेको छ, उसैले मानव

अधिकारको चर्को कुरा गरिरहेको छ, कुनै पनि नागरिकलाई मानव अधिकार संरक्षण हुन्छ, भन्ने विश्वास नै छैन", अध्यक्ष केसीले भन्नुभयो, "शक्ति हुनेको ढुङ्गो उभो पल्टन्छ, कमजोरको उँदो पनि पल्टिँदैन, त्यसले गर्दा जो बलियो छ, उसले मानव अधिकार पाएको छ, निमुखा जनताले भने पाउन सकेका छैनन्।" मानव अधिकार रक्षाका लागि सरकार उहाँले लामुपर्नेमा जोड दिँदै उहाँले वर्षौंदेखि अन्यायमा परेका कैयौं नागरिकले अहिलेसम्म न्याय पाउन नसकेकाले यसमा सरकार सचेत हुनुपर्नेमा जोड दिनुभयो।

कृषि...

भट्टराईले पर्यटकलाई सहज रूपमा यातायात सेवा दिने उदेश्यले सञ्चालनमा ल्याइएका पर्यटक व्यवसायीका सवारीसाधनलाई राज्यले सहज रूपमा सञ्चालन गर्ने वातावरण सिर्जना गर्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो। पोखरा पर्यटन परिषद्का अध्यक्ष पौमनारायण

श्रेष्ठले पोखराको पर्यटन क्षेत्रमा छ खर्बको लगानी भएको हुँदा पर्यटन प्रवर्द्धनमा तीनै तहका सरकारको ध्यान केन्द्रित हुन जरुरी भएको बताउनुभयो। सङ्घका केन्द्रीय अध्यक्ष बेदराज बाँस्तोलाले पर्यटन यातायातका साधनमा सरकारले विद्यमान ऐन नियम संशोधन गरी सहज रूपमा सञ्चालन गर्ने वातावरण बनाइदिनुपर्नेमा जोड दिनुभयो।

सङ्घका सल्लाहकार सोम थापाले उच्चस्तरको सेवा दिनुपर्ने भएकाले पर्यटन यातायातका साधनलाई सहूलियतपूर्ण ऋणमा खरिद गर्ने व्यवस्था मिलाइदिन आग्रह गर्नुभयो। सङ्घका अध्यक्ष बाबुराम पाण्डेको अध्यक्षतामा भएको उक्त अधिवेशनबाट दुई वर्षका लागि नयाँ नेतृत्व चयन हुनेछ।

कपालको उपचार

कपाल भर्न तुरुन्त रोक्ने तथा उमार्ने

के तपाईं कपाल भरेर विनित हुनुहुन्छ ?

- कपाल कोर्दा, नुहाउदाँ समेत सय भन्दा बढी नियमित भरिहेको छ,
- चिसो समयमा कपालका समस्याहरू बढ्न सक्छन्
- कपालको वीच वीचमा टाटुपरेर भरिहेको छ, कपाल चिलाउने, चाँया पर्ने, चिसोको समयमा चाँया पर्ने, कपाल भर्ने तथा टाउकोमा घाउ खटिरा आउने जस्ता समस्या छन्।
- कपाल भरिहेको कारणले भुसिलो, पातलो, छोटो भएको छ, कपाल समय अगाडै फुल्ने, टाउकोको अगाडिको भाग भर्ने, दाढी भर्ने, अनावश्यक रौं पलाउने भएको छ। यदि यस्ता समस्या तथा कपालका कुनैपनि समस्या भएका छन् भने एक पटक सम्पर्क राखी स्वास्थ्य लाभ लिनुहोला।

सम्पर्क: पञ्चम आयुर्वेद क्लिनिक प्रा. लि.
पोखरा-१०, इन्द्रमार्ग, पोखरा रंगशाला नजिकै
फोन नं. ०६१-४३२२४२, ८८४६०६८८०६

प्यारालाइसिसका बिरामीको उपचार

विगत १८ वर्षदेखि सञ्चालित यस हस्पिटलमा विशेष घुटका साथ नयाँ तथा पुराना प्यारालाइसिसका बिरामीहरूको सफल उपचार भैरहेको जानकारी गराउँदछौं।

प्रेसरले हानेर प्यारालाइसिस भएका बिरामीहरूको मात्र उपचार भइरहेको छ।

लक्षणहरू:

- » शरिरको एक हर नचले।
- » मुख बाङ्गो भएको।
- » खाना खान, बोल्न, पिसाब गर्न गाह्रो भएको।
- » हिँड्न नसक्ने, खुट्टा हात लुला भएको।

सम्पर्क:
स्पाक टि एण्ड डि हस्पिटल प्रा.लि.
पोखरा-८ न्युरोड, सभामुह्योको
फोन नं. ०६१-५७१४०८, ६८५६०२६७५०, ६८६६१५३८०

के तपाईंमा यौनसम्बन्धी समस्या छ

- ❖ **पुरुषमा देखिने:**
शिग्रपतन, यौन सन्तुष्टी नहुने, यौन चाहना नहुने, लिङ्ग उत्तेजना नहुने, लिङ्ग चिलाउने, सरुवा यौन रोग, स्वप्नबोध, लिङ्गको आकार सानो हुने आदि।
- ❖ **महिलाहरूमा देखिने:**
स्तन सानो गिलो हुने, सेतो पानी बग्ने, योनी चिलाउने, तल्लो पेट दुल्ने, ढाढ दुल्ने, महिनावारीमा गडबडी, यौन सन्तुष्टिमा कमी हुने आदि।
- ❖ **सुन्दरता:** अनुहारका सबै किसिमका दाग, ढण्डीफोर कालोपोतो, अनावश्यक केटी वा फोकाहरू, दुबो, सेता दुबो, साथै अन्य चर्मरोगहरू।
- ❖ **मलद्वार सम्बन्धी रोग:** छारसुत्रद्वारा पायल्स, फिस्टुला, फिसरको सफल उपचारका साथै मलद्वारमा मासु पलाएको, दिसा बन्द गाह्रो हुने, मलद्वार दुल्ने, पोल्ने, दिसासँग रगत बग्ने आदि समस्याहरूको सफल उपचार गरिन्छ।

महिला वा पुरुषमा हुने (ब्यामोपान) निःसर्तानपानको सफल उपचार

जाँचो समय: प्रत्येक दिन बिहान ९:०० बजेदेखि बेलुकी ५:०० बजेसम्म

सम्पर्क स्थान :
माता मनकामना आयुर्वेद क्लिनिक प्रा.लि.
नयाँबजार पोखरा (न्यू विवेक आयल स्टोर्सको घरमा)
फोन ०६१-५८९९९४, ९८४४३९९०४, ९८०६५७५७६५

नोट : नयाँ तथा पुराना बिरामीहरूले यथार्थीय सम्पर्क गर्नुहोला।

सुक्ति-सुधा

नैतिक कामका लागि पनि अनैतिक काम नगर्नुस् ।
- थमस हाडी

सम्पादकीय

विमानस्थल चलाउन दबाव दिऊ

विमानस्थल निर्माण र संचालनका लागि सरकारले योजना बनाएर लाग्नुपर्नेमा ठिक उल्टो जनताले निर्माण र संचालनका लागि दबाव दिन थालेका छन् । पोखरामा अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल निर्माणका लागि दबावदिन अनसन बस्नु परेको थियो। नागरिकले दबाव दिएका कारण राजधानी बाहिर पोखरामा अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल निर्माण शुरु भयो । त्यस लगत्तै भैरहवाको गौतम बुद्ध विमानस्थल विस्तार गरेर गौतम बुद्ध अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल बनाइएको छ । अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल उद्घाटन पछि पूर्ण क्षमतामा सञ्चालनको माग राख्दै नागरिकले धर्ना सुरु गरेका छन् ।

पोखरा र भैरहवामा विमानस्थल निर्माण सम्पन्न विमानस्थल पूर्ण क्षमतामा सञ्चालन गर्न स्थानीयको अन्तर्राष्ट्रिय उडान गर्न सरकार उदासीन रहेको भन्दै सिद्धार्थ सञ्जाल रुपन्देहीको अगुवाइमा आजदेखि विमानस्थलमै धर्ना सुरु भएको हो । उक्त धर्नामा प्रदेशमा गृहमन्त्री सन्तोष पाण्डेय, प्रदेश सांसद सदस्य बसिउद्विन खान लगायतका जनप्रतिनिधीदेखि संघ संस्थाका पदाधिकारीहरूको साथ रहेको छ । सञ्जालको चरणबद्ध आन्दोलन कार्यक्रम अन्तर्गत आइतबारदेखि धर्ना सुरु भएको सञ्जालका अध्यक्ष अनिलकुमार ज्ञवालीले बताए । उनले गौतम बुद्ध विमानस्थल अबैत लगानी गरेर निर्माण गर्दा पनि सरकारी बेवास्ताका कारण विमानस्थल पूर्ण क्षमतामा सञ्चालनमा आउन सकेको छैन । उनका अनुसार दैनिक २ घण्टाका दरले धर्ना कार्यक्रम विमानस्थल परिसरमा सञ्चालन हुनेछ ।

सञ्जालले यसअघि नियमित सञ्चालनको माग गर्दै प्रधानमन्त्री, प्रदेशमा मुख्यमन्त्री देखि विभिन्न निकायलाई ज्ञापन पत्र बुझाइएको थियो । २०७९ जेठ २ गते गौतम बुद्ध विमानस्थल उद्घाटनका दिनबाटै कुवेतको जजिरा एयरलाइन्सले सातामा तीन उडान गरेको थियो । त्यसको केही समयपछि हिमालय एयरलाइन्स पनि चार्टर्ड उडान सुरु गरेको थियो । अहिले दुवै एयरलाइन्सले उडान रोकेका छन् । जरुरी छ। एयरलाइन्सले अहिले ट्रांन्जिट उडान गरिरहेको छ । विमानस्थल सञ्चालनको आशामा करोडौं लगानी गरेका व्यावसायीहरू अहिले विमानस्थल चलायमान नहुँदा निराश भएका छन् । सरकारले विमानस्थलमा नियमित रूपमा अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल चलाउन दबाव दिनु विमानस्थल चलाउन दबाव चलाउन उजुरी छ ।

तपाईंको आज

मेष	: भ्रमेला बढ्ने	तुला	: आर्थिक समस्या
वृष	: कार्यमा सफलता	वृश्चिक	: मानसिक तनाव
मिथुन	: मन चञ्चल	धनु	: शारीरिक भ्रमेला
कर्कट	: सहयोग मिल्नेछ	मकर	: व्यापारमा लाभ
सिंह	: सत्कार मिल्नेछ	कुम्भ	: अप्रत्यसित लाभ
कन्या	: सम्मान मिल्नेछ	मीन	: शत्रुको भय

हरिसिद्धि अतिथ्यताणी केन्द्र

पोखरा-१६, जोगिमणीमार्ग, मोबाइल: ९८५६०२०५८६

चिना, टिप, हस्तरखा, आखत, माटो हेर्नका लागि सम्भन्नुहोस् ।

गुम्बा बनाउन दश लाख सहयोग

रासस
दमोली, २४ मंसिर

तनहुँको बन्दीपुर गाउँपालिका-४ मा निर्माणाधीन अवलोकेश्वर बौद्ध गुम्बा बनाउन सोही स्थानका गणेशबहादुर गुरुङले रु दस लाख पाँच सय ६५ सहयोग गर्नुभएको छ । निर्माणाधीन गुम्बाका लागि सहयोग जुटाउने क्रममा उहाँले सबैभन्दा बढी उक्त रकम उपलब्ध गराउनुभएको बताइएको छ । दुई दशकअघि सेवा निवृत्त सैनिक हबल्दार गुरुङले सामाजिक सेवा गर्न पाउँदा आफूलाई सन्तुष्टि मिलेको बताउनुभयो । सोही वडाको रानीवन क्षेत्रमा शाक्यमुनि बुद्धको गुम्बा निर्माणका लागि पनि उहाँले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्नुभएको

थियो । गुरुङले भन्नुभयो, "यहाँको आकर्षण बढाउन शाक्यमुनि गुम्बा निर्माण थालिएको थियो । यहाँ शाक्यमुनि बुद्धका मूर्ति छन् ।" सोही ठाउँमा उहाँकै सक्रियतामा अर्को गुम्बा पनि निर्माण थालिएको छ । भियतनामी शैलीमा भियतनामी इञ्जिनियरको सहयोगमा अवलोकेश्वर बौद्ध गुम्बा निर्माण थालिएको हो ।

बन्दीपुरको पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि गुम्बाले टेवा पुऱ्याउने गुरुङको भनाइ थियो । बुद्धजयन्तीका बेला यहाँ बौद्ध धर्मावलम्बीको भीड लाग्ने गर्छ । गुम्बा संरक्षणका लागि गणेशबहादुर गुरुङकै संयोजकत्वमा एघार सदस्यीय समिति गठन गरिएको छ ।

सती कथा संग्रहको विमोचन

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २४ मंसिर

कस्केली अधिकृत समाजका आजीवन सदस्य साहित्यकार रामचन्द्र आचार्य(आरसी) को कथासंग्रह 'सती' विमोचन गरिएको छ ।

कस्केली अधिकृत समाजद्वारा शनिबार आयोजित एक कार्यक्रमका बीच नेपाल सङ्गीत तथा नाट्य प्रज्ञा प्रतिष्ठानका पूर्व कुलपति सरुभक्तले कृतिको विमोचन गर्नुभएको हो । कार्यक्रममा पूर्व कुलपति सरुभक्तले कृतिका स्रष्टा आचार्यलाई आख्यानकारका रूपमा उदाएको चित्रण गर्नुभयो । समाजका विविधता कथामा प्रस्तुत भएको उहाँको भनाइ छ । कृतिको टिप्पणी गर्दै विन्डुवासिनी संस्कृत विद्यापीठ

पोखराका प्राचार्य प्रा.डा.जगन्नाथ रेग्मीले कथाहरूमा सामाजिक यथार्थता प्रस्तुत भएको बताउनुभयो । समाजिक यथार्थता, भोगाई लगायत जीवनका विभिन्न परिवेशलाई कथाहरूमा चित्रण गरिएको उहाँले बताउनुभयो । कस्केली अधिकृत समाजका अध्यक्ष चन्द्रबहादुर सुवेदीको अध्यक्षता एवम् सचिव

महेश पौडेलले सञ्चालन गर्नुभएको कार्यक्रममा अन्तर्राष्ट्रिय नेपाली साहित्य समाजका गण्डकी प्रदेश अध्यक्ष एवम् कस्केली अधिकृत समाजका सल्लाहकार दुर्गाबहादुर शाह(बाबा), सचिव असफल गौतम, पाज्ञ हरिदेवी कोइराला, कृतिका स्रष्टा रामचन्द्र आचार्य(आरसी) लगायतले बोल्नुभएको थियो ।

व्यापार मेलाअन्तर्गत पोखरामा देशकै ठूलो अटो मेला

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २४ मंसिर

पोखरा उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष पवनकुमार प्रजापतिको दावी छ, 'पोखरा उद्योग वाणिज्य संघले आयोजना गर्ने मेला नाफामुखीभन्दा पनि प्रवर्द्धनात्मक र रोजगारी सिर्जनामा केन्द्रीत रहन्छ ।' पोखराको नयाँबजारमा

मंसिर २१ गतेदेखि जारी 'राष्ट्रिय औद्योगिक व्यापार मेला'मा जाने हो भने, उनले भनेको कुरा पत्याउन कलाल्छ । उनले भनेजस्तै मेला परिसरमा छिर्नासाथ विभिन्न मोडलका गाडी तथा मोटरसाइकलहरू हेर्न पाइन्छ । यो पटकको मेलामा २४ वटा स्टलमार्फत् विभिन्न कम्पनीहरूले गाडी र मोटरसाइकल अनि स्कुटरहरूको प्रदर्शन गरिरहेका छन् । र, अहिलेको मेलामा प्रदर्शनमा राखिएका अधिकांश सवारी साधनहरू विद्युतीय (इभी) रहेका छन् । राष्ट्रिय औद्योगिक व्यापार मेलाअन्तर्गत अटो मेलाको चाँजोपाँजो परिचमाञ्चल अटोमोवाइल्स डिलर्स एसोसियसन (वाडा) ले मिलाएको हो । वाडाका अध्यक्ष कृष्णप्रसाद श्रेष्ठका अनुसार पोखरामा भएको अटो प्रदर्शन काठमाडौँपछिको सबैभन्दा बृहत् र ठूलो हो । 'सवारी साधनको माग काठमाडौँमा बढी छ र त्यहाँ हुने अटो सोहरू भन्नु हुने गर्छ, काठमाडौँ बाहिर भने पोखरामा आयोजना हुने यो प्रदर्शनी नै सबैभन्दा ठूलो हो । यहाँको मेलामा नयाँ मोडलका गाडी र दुईपाइरो सवारी साधनको लन्चिङ पनि हुने गरेको छ ।' योपटक भने उपभोक्ताको बढ्दो स्वभावलाई ध्यानमा राख्दै विद्युतीय (इभी)को प्रदर्शनी र प्रवर्द्धन भएको उनले बताए । 'अहिले नेपालमा बढीमात्रामा विद्युतीय गाडीहरू भित्रिएका छन्, एकैसाथ एक कम्पनीहरूले बजारमा नयाँ-नयाँ योजनासहित गाडीहरू ल्याइरहेका छन्, त्यसको प्रवर्द्धन हुने नै भयो, उनले भने, 'अर्को कुरा, पेट्रोल र डिजल इञ्जिनका गाडीहरूको नयाँ मोडल अग्रेजी पात्रोको जनवरीपछि मात्र आउने भएकाले पनि इभीले बढी ठाउँ पायो । प्रदर्शनी र प्रवर्द्धन गर्ने भनेकै नयाँको हो ।' प्रदर्शनीमा राखिएका विद्युतीय सवारी

साधनप्रति सहभागीहरूले चासो राख्ने गरेको र व्यापार पनि राम्रै भएको व्यवसायी प्रदीप पहारीको भनाइ छ । सेवे कम्पनीका स्कुटरहरूको आधिकारिक बिक्रेतासमेत रहेका पहारीले आइतबार मेलास्थलबाटै एउटा स्कुटर बिक्री गरे । पोखरा उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष पवनकुमार प्रजापतिको हातबाट ग्राहकलाई स्कुटरको चाबी हस्तान्तरण गरियो । अधिल्लो वर्ष मेलास्थलबाटै ५ वटाभन्दा बढी स्कुटर बिक्री भएको स्मरण गर्दै उनले थपे, 'विद्युतीय सवारीप्रतिको रुची बढ्दो छ तर युवा पलायन हुँदा उपभोक्ता घट्दै गएको अनुभूति चाँहिँ भएको छ ।' मेलामा रहेका अटोका विभिन्न स्टलबाट गाडी र स्कुटरहरूको बुकिङ भइरहनु सन्तोषको विषय भएको उनले सुनाए । नेपालमा विद्युतीय गाडीहरूको माग हवातै बढेर गएको छ । विद्युतीय गाडी (इभी) प्रवर्द्धनको सरकारी नीति एवं इन्धनमा गरिने खर्च बचतका कारण उपभोक्ताहरूको रुची विद्युतीय सवारी साधनतर्फ मोडिएको हो । भन्सार विभागको तथ्याङ्क हेर्ने हो भने चालु आर्थिक वर्ष २०८०/०१ को असोज मसान्तसम्म २ हजार १३५ वटा विद्युतीय सवारी साधन आयात गरिएको थियो । त्यसयता पनि ठूलो मात्रामा विद्युतीय सवारी साधन आयात भएको अनुमान गरिएको छ । मेलामा दीपलक्ष्मी ब्राइट इन्टरनेसनल प्रािले मोरिस यारेज (एमजी) का गाडीहरू प्रदर्शन र बिक्रीमा राखेको छ । एमजीको जेडएस इभी (डिलक्स), कमेट एमजी फोर अर्थात् सानो गाडी प्रदर्शनमा राखिएको दीपलक्ष्मीकी मेनुका गुरुङले बताइन् । कमेटको मृत्यु १७ लाख ९९ हजार र

एमजीको जेडएस डिलक्सको मृत्यु ५२ लाख ९८ हजार अनि एमजी फोरको ५८ लाख ९९ हजार रुपैयाँ रहेको उनले जानकारी दिइन् । यस्तै विश्वकर्मा अटो मोटर्सले मेलामा नेटा र किङडल ब्राण्डका इभीहरू प्रदर्शनमा राखेको छ भने टेनिसा मोटर्सले ओरा, प्लग इनले बीवाइडीका गाडीहरूको प्रवर्द्धन गरिरहेको छ । नेपालमा प्रसिद्ध रहेको तथा मेलाको मुख्य प्रायोजकसमेत रहेको हुण्डाइले पनि इभीलाई प्रवर्द्धन गरिरहेको छ भने थापा मोटर्सले सेरेस ३, बतास ब्रदर्सले माहिन्द्रा, चालिसे मोटर्सले सुजुकीका इभी स्कुटर प्रदर्शनमा राखेको छ ।

मेलामा कुसा क्यू, इसुजुको हाइल्याण्डर, अटोवेज प्रालिको ल्याण्डक्रुजर र कोरलाको पनि प्रवर्द्धन गरिएको छ । सेल्टोस, वारियर, सेवेहरूले पनि नयाँ उत्पादनहरूको प्रवर्द्धन गरिरहेको मेला आयोजक संस्था पोखरा उद्योग वाणिज्य संघले जनाएको छ । इभीको संख्या बढ्दै गएको अहिले देशका विभिन्न ठाउँमा चार्जिङ स्टेशन निर्माण भइरहेका छन् । नेपालमा उपलब्ध थैरे जसो कम्पनीले आफ्नो ब्याट्रीहरू ८ देखि १० वर्ष वा एक लाखदेखि १ एक लाख ६० हजार किलोमिटरसम्मको ग्यारेन्टी दिइरहेका छन् । विस्तारै इभीले खर्च कम गराउँछ र सजिलो पनि छ भन्ने मान्यता विकसित हुँदै गइरहेको अटो व्यवसायीहरू बताउँछन् । यता, व्यापार मेला अगाडि बढ्दै गर्दा सांस्कृतिक कार्यक्रमका अलावा, स्टलहरूबाट आकर्षक छुट्टोको व्यवस्था पनि थपिँदै गएको आयोजक संस्था पोखरा उद्योग वाणिज्य संघका महासचिव बलराम आचार्यले जानकारी दिए ।

सामूहिक भोज खाएका एकको मृत्यु, २९ बिरामी

रासस

लमजुङ, २४ मंसिर

लमजुङमा सामूहिक भोज खाएकामध्ये एक जनाको मृत्यु भएको छ भने २९ जना बिरामी भएका छन् ।

बैँसीसहर नगरपालिका-४ पुरानोकाट घर धर्मे हाल सुन्दरबजार नगरपालिका-९ बस्दै आएका ३२

वर्षीया देवी परियारको आज बिहान मृत्यु भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय लमजुङका प्रहरी निरीक्षक मेघनाथ चापागाईंले जानकारी दिनुभयो । प्रहरी निरीक्षक चापागाईंका अनुसार सुन्दरबजार नगरपालिका-८ स्थित क्षेत्रबहादुर गुरुङको घरमा शुक्रबार बेलुका क्रिसमसको उपलक्ष्यमा आयोजना गरिएको सामूहिक भोजमा

परियारले पनि खाना खानुभएको थियो । त्यसपछि उहाँलाई टाउको दुख्ने, ज्वरो आउने र तारन्तार पखाला लागेपछि आज बिहान सुन्दरबजारको एचडिसीएस नमूना सामुदायिक अस्पताल पुऱ्याइएको थियो । अस्पतालमा ल्याउँनेबित्तै निजलाई चिकित्सकले मृत घोषणा गरेका थिए ।

ऋग्वेदबारे मन्थन, ३५ कार्यपत्र प्रस्तुत

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २४ मंसिर

नेपाललगायत विभिन्न देशका वेदका ज्ञाताले ऋग्वेद र हिमाली सभ्यताका आयामबारे पोखरामा मन्थन गरेका छन् । मुक्त फाउण्डेशनको आयोजनामा दुई दिनसम्म चलेको प्रथम ऋग्वेदिक हिमालय अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलनमा वैदिक ज्ञान र आधुनिक समाज विज्ञानसँग सम्बन्धित विज्ञहरूबाट ३५ कार्यपत्र प्रस्तुत गरिएको थियो ।

सम्मेलनमा नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालयका प्रा डा ऋषिराम रेग्मी, पूर्वीय तथा पश्चत्य साहित्य र दर्शनका ज्ञाता प्रा डा कृष्णचन्द्र रेग्मी, त्रिभुवन विश्वविद्यालय मानवशास्त्र केन्द्रीय विभागका प्रमुख मानवशास्त्री प्रा डा विनोद पोखरेललगायतले ऋग्वेद तथा वैदिक मान्यता, विधि र आयामबारे विद्वत प्रवचन दिएको फाउण्डेशनका अध्यक्ष दामोदर त्रिपाठीले जानकारी दिनुभयो । उक्त सम्मेलनमा नेपाल, भारत, श्रीलङ्का, जापान, स्वीडेन, नेदरल्यान्ड्स, अमेरिका, क्यानडा र रसियाका विज्ञहरूले ऋग्वेद, हिमाली समाज र संस्कृतिबारे प्रत्यक्ष तथा अनलाइन माध्यमबाट कार्यपत्र प्रस्तुत गरेको उहाँले बताउनुभयो । "सबैभन्दा पुरानो लिखित ग्रन्थ ऋग्वेदमा केन्द्रित भएर पहिलोपटक अन्तर्राष्ट्रियस्तरको सम्मेलन पोखरामा सम्पन्न भएको छ", फाउण्डेशनका अध्यक्ष त्रिपाठीले भन्नुभयो, "ऋग्वेदको अध्ययन गर्नु कुनै कर्मकाण्ड वा देवी देउताको पूजाअर्चनाभन्दा बढी समग्र प्रकृतिको अस्तित्वलाई स्वीकार गर्नु र मानव कल्याणको लागि त्यसको उचित उपयोग गर्नु हो भन्नेमा विद्वानहरूको बहस र मन्थन केन्द्रित रह्यो ।" ऋग्वेदको मूल ध्येय प्राकृतिक शक्तिको उपासना र मानवताको रक्षा हो भनी विज्ञहरूले आफ्नो कार्यपत्रको सारमा औल्याएको अध्यक्ष त्रिपाठीले बताउनुभयो ।

हिमालय क्षेत्रमा लेखिएको ऋग्वेद वैदिक सनातन धर्मग्रन्थ मात्र नभएर आधुनिक समाज विज्ञानका लागि समेत महत्वपूर्ण ज्ञानको भण्डार रहेकामा सम्मेलनमा एकमत देखिएको उहाँले उल्लेख गर्नुभयो । वर्तमान विश्वमा बढिरहेको प्राकृतिक विनाश र मानव जातिबीचको द्वन्द्वलाई ऋग्वेदिक मान्यताको जगमा समाधान गर्न सकिनेमा विज्ञहरूबीच बहस भएको अध्यक्ष त्रिपाठीले बताउनुभयो । नेपालका विश्वविद्यालय र अनुसन्धान केन्द्रमा ऋग्वेदको अध्ययन, अध्यापन र अनुसन्धानमासमेत आवश्यक सहकार्य र समन्वय गर्न सम्मेलनबाट टेवा पुगेको उहाँको भनाइ छ । सम्मेलनमा प्रस्तुत कार्यपत्रलाई सार्वजनिक रूपमा प्रकाशन गरिने र त्यसमाथि थप विवेचना हुँदै जाने फाउण्डेशनले जनाएको छ । वेद र शास्त्रहरूमाथि पनि बौद्धिक बहस र छलफल हुन आवश्यक रहेको भन्दै ऋग्वेदिक हिमालय अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन सोही अवधारणामा टेकेर आयोजना गरिएको अध्यक्ष त्रिपाठीले बताउनुभयो । सम्मेलनमा नेपालको हिमाली सभ्यता, पर्यावरण र संस्कृतिबीचको अन्तर सम्बन्ध तथा यिनमा आधारित वैदिक ज्ञानमाथि मन्थन गरिएको उहाँको भनाइ छ । फाउण्डेशनले गण्डकी विश्वविद्यालय, विश्वविद्यालय अनुदान आयोग, त्रिभुवन विश्वविद्यालयको मानवशास्त्र केन्द्रीय विभाग, त्रि-चन्द्र क्याम्पस, पोखरा महानगरपालिका, गण्डकी प्रज्ञा प्रतिष्ठानलगायतका सङ्घसंस्थासँगको समन्वयमा सम्मेलन आयोजना गरेको हो । सम्मेलनमा देशविदेशका विभिन्न विश्वविद्यालय प्राध्यापक तथा विद्यार्थी, सांस्कृतिक, शैक्षिक तथा पर्यटकीय संस्थामा आबद्ध भण्डे दुई सय व्यक्तिहरूको सहभागिता रहेको थियो ।

छाला छैन मादल बनाउन

पोखरापत्र संवाददाता

वालिङ, २४ मंसिर

मादल बनाउनका लागि अत्यावश्यक पर्ने छालाको अभाव हुँदै जाँदा पेसा नै सङ्कटमा पर्न थालेको छ । मादललगायत बाजा बनाउन आवश्यक पर्ने विशेषगरी गोरुको छाला नपाउँदा पेसा नै सङ्कटमा पर्दै गएको मादल व्यवसायी विकास गन्धर्व बताउनुहुन्छ । स्याङ्जाको पुतलीबजार नगरपालिका-१ कारागार चोकमा मादल बनाउँदै आउनुभएका उहाँले मादललगायत बाजा बनाउन माग भए पनि छालाको अभावले मागअनुसारको मादल बनाउन नसकिएको बताउनुभयो ।

"हामीले यहाँ नै पूर्वदेखि मादल बनाउने पेसा अङ्गाल्दै आएका हौं पहिला छालाको अभाव थिएन तर आजभोलि गाई-गोरुको छाला पाइँदैन, त्यसैले भनेजस्तो बाजा बनाउन सकेका छैनौं," उहाँले भन्नुभयो, "गाई-गोरुको छालाबाट बनाइएको मादल राम्रो हुनाका साथै बाजाको आवाज पनि फरक खालको हुन्छ हामीले बाजा बनाउन गाई-गोरु मार्न खोजेका होइनौं, कानुन विपरितको काम गर्दै गर्दा तर अचेल मरेको गाई तथा गोरुको छाला तर्न पनि पाएका छैनौं ।" गाई-गोरुको छाला पाउन छाडेसँगै विकल्पका रूपमा उँट तथा बाख्राको छाला प्रयोग गरे पनि त्यो राम्रो नहुने र उँटको छाला पनि बाहिरबाट प्रशोधन गरेर ल्याउँदा महँगो पर्नाकासाथै उक्त छालाबाट बनाइएको बाजाको आवाज राम्रो नआउने विकासले बताउनुभयो । त्रिपन्न वर्षीय पदम गन्धर्वले आफ्ना हजुरबुवा तथा

बुवाहरूबाट सिकेको सीप अहिले आफ्ना छोराहरूलाई हस्तान्तरण गरिरहनुभएको छ । आफूले जानेको सीप छोराहरूलाई सिकाइएकाले अहिले छोराहरूले सबै प्रकारका मादल ब्यावसायिकरूपमै उत्पादन गर्दै आइरहेका उहाँले उल्लेख गर्नुभयो । विकासले पनि १४ वर्षदेखि मादल बनाउन सिकेको बताउनुभयो । अहिले पदमसहित परिवारका चार-पाँच जनाले यही पेसालाई निरन्तरता दिई आम्दानी गर्दै आइरहेका छन् ।

मादल बनाउन पहिला भीडभाड हुने गरेको स्मरण गर्दै पदमले भन्नुभयो, "अहिले त छालाको अभाव एकातिर छ भने अर्कोतिर साउण्ड सिस्टम तथा स्पिकरले यस पेसालाई चुनौती दिइरहेको छ ।" मादलका लागि आवश्यक पर्ने उँटस तथा कटहरका काठ र बारुद धादिङका गाउँबाट ल्याउने गरेका र यसबाट ढोलकी, दमाहा, ट्याम्को, ढ्याङ्गो, खैँजडी, तन्दुर र नेवार समुदायले प्रयोग गर्ने खिनलगायत सानादेखि ठूला मादल बन्ने गरेको छ । सानोमा रु एक हजार आठसयदेखि ठूलोमा रु बीस हजारसम्म पर्ने मादल यहाँ छन् । यहाँ उत्पादन भएको मादल पात्या, बुटवल, पोखरा, बागलुङका साथै अमेरिका, अष्ट्रेलिया, जापानमा पुगे गरेको छ ।

"हाम्रो पेसामा अहिले देखिएको मुख्य समस्या भनेकै गाई-गोरुको छाला हो", पदमले भन्नुभयो, "विशेष गरी दमाहाका लागि र तुना बनाउन गाई-गोरुको छाला नभइ हुँदैन, त्यो पाइँदैन, नपाउँदा नयाँ बनाउन वा मर्मत गर्न पनि सक्न परेको छ ।"

सती कथा संग्रहको विमोचन

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २४ मंसिर

कस्केली अधिकृत समाजका आजीवन सदस्य साहित्यकार रामचन्द्र आचार्य(आरसी) को कथासंग्रह 'सती' विमोचन गरिएको छ।

कस्केली अधिकृत समाजद्वारा शनिबार आयोजित एक कार्यक्रमका बीच नेपाल सङ्गीत तथा नाट्य प्रज्ञा प्रतिष्ठानका पूर्व कुलपति सरुभक्तले कृतिको विमोचन गर्नुभएको हो। कार्यक्रममा पूर्व कुलपति सरुभक्तले कृतिका स्रष्टा आचार्यलाई आख्यानकारका रूपमा उदाएको चित्रण गर्नुभयो। समाजका विविधता कथामा प्रस्तुत भएको उहाँको भनाइ छ। कृतिको टिप्पणी गर्दै विन्दुवासिनी संस्कृत

विद्यापीठ पोखराका प्राचार्य प्रा.डा.जगन्नाथ रेग्मीले कथाहरूमा सामाजिक यथार्थता प्रस्तुत भएको बताउनुभयो। सामाजिक यथार्थता, भोगाई लगायत जीवनका विभिन्न परिवेशलाई कथाहरूमा चित्रण गरिएको उहाँले बताउनुभयो। कस्केली अधिकृत समाजका अध्यक्ष चन्द्रबहादुर सुवेदीको अध्यक्षता एवम्

सचिव महेश पौडेलले सञ्चालन गर्नुभएको कार्यक्रममा अन्तराष्ट्रिय नेपाली साहित्य समाजका गण्डकी प्रदेश अध्यक्ष एवम् कस्केली अधिकृत समाजका सल्लाहकार दुर्गाबहादुर शाह(बाबा), सचिव असफल गौतम, पाज्ञ हरिदेवी कोइराला, कृतिका स्रष्टा रामचन्द्र आचार्य(आरसी) लगायतले बोल्नुभएको थियो।

गीत संगीतमा सक्रिय शान्ति श्रीस मगर, सार्वजनिक गरिन् 'जाम हिड साइली'

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २४ मंसिर

गायिका शान्ति श्रीस मगर पोखराकी स्थायी बासिन्दा हुन्। व्यवसायिक रूपमा बुटिक संचालन गर्दै आएकी श्रीस हाल संगीत क्षेत्रमा समेत क्रियाशिल छिन्।

उनको एक पछि अर्को म्युजिक भिडियो सार्वजनिक भइरहेको छ। गीत संगीतमा सानै देखि रुची भएर होला उनको रहर पेशा जस्तै बन्न थालेको छ।

गायिका शान्ति श्रीस मगरको 'जाम हिड साइली' सार्वजनिक भएको छ। उनको अफिसियल युटुब मार्फत सार्वजनिक भएको गीतमा चर्चित गायक स्वरुपराज

आचार्यको समेत स्वर समेटिएको छ। सुरेश राना मगरको शब्द संगीत रहेको गीतमा गौरव पहारी र रजनी गुरुङको अभिनय छ। म्युजिक भिडियोको सम्पूर्ण छायांकन काठमाडौंमा गरिएको हो। मौसम हिमालीको कथा, निर्देशन र कोरियोग्राफीमा गीतको म्युजिक भिडियो तयार भएको हो। श्रीस गीतबाट आशावादी छिन्। समय सान्दर्भिक

गीत भएकाले पनि उनलाई आशा जागेको हो। गीतमा देशको अवस्थालाई चित्रित गर्न खोजिएको छ। परदेशीन बाध्य हुनुपर्ने युवाको अवस्थालाई भल्काइएको छ। जसमा प्रेमका भावहरू समेत समेटिएका छन्।

एक दशक देखि ग्लोरी फेसन होम संचालन गर्दै आएकी श्रीस बुटिक एसोसिएसन नेपाल पोखराको अध्यक्ष हुन्। रोटी क्लब अफ पोखरा मिडटाउन लगायत विभिन्न सामाजिक एवम् संस्थामा समेत आबद्ध श्रीसले 'गल्छी भरेसी', 'जुन तारा', 'फूल जस्तो मेरो जोबान' लगायतका गीतहरू यसअघि सार्वजनिक भएका छन्।

उपन्यास सन एण्ड स्यडोज लोकार्पण

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २४ मंसिर

लेखक एन एच मानन्धरको उपन्यास सन एण्ड स्यडोज लोकार्पण भएको छ।

पोखराको नयाँबजारस्थित अमेरिकन कर्नरमा शुक्रवार आयोजित कार्यक्रममा उक्त पुस्तक लोकार्पण गरियो। लोकार्पणपछि पुस्तकका विषयवस्तुमा आधारित रहेर संवाद गरिएको थियो। भर्खर

अंकुराउन थालेको प्रेममाथि परेको आघातले पात्रका जीवनलाई फरक गोरेटोमा डोहोर्‍याएपछिका घटना र समाजका अनगिन्ती आयामसँग उनिदैं बने कथाले जातीय तथा लैङ्गिक विभेद, भ्रष्टाचार अनि परिवारीभित्रको द्वन्द्व समेटेको लेखकले सुनाइन्। आख्यानका रूपमा आएको भएपनि पात्रहरूका भोगाई र तिनले बाँचेका समयले पाठकलाई कैयन्ले बाँचेको

कथासँग साक्षात्कार गराउने उनको दावी छ। अन्नेजी भाषामा लेखिएको पुस्तक सर्वसुलभ रूपमा पुस्तक पसल र ईबुक माध्यममा पनि उपलब्ध भएको जनाएकी छिन्।

अस्ट्रेलियामा जन्मेकी लेखक एन एच मानन्धर नेपालकी बुहारी हुन्। उनले लामो समय नेपालमै बसेर सडक बालबालिकाका निमित्त काम गरेकी छिन्।

लगानी सम्मेलनमा मादी परियोजना समावेश गर्न अनुरोध

पोखरापत्र संवाददाता

दमौली, २४ मंसिर

नेपाल सरकारले निकट भविष्यमा आयोजना गर्ने लगानी सम्मेलनमा तनहुँको मादी नदी उपत्यका परियोजनालाई समावेश गर्न अनुरोध गरिएको छ। उक्त सम्मेलनमा मादी उपत्यका परियोजनालाई समावेश गर्न व्यास नगरपालिकाका तर्फबाट अनुरोध गरिएको हो।

न ग र प ा ि ल क ा क ि कार्यपालिका बैठकले उक्त परियोजनालाई पनि समावेश गराउन सरकारसमक्ष अनुरोध गर्ने निर्णय गरेको नगरप्रमुख वैकुण्ठ न्यौपानेले जानकारी दिनुभयो। परियोजनाको गुरुयोजना तयार भइसकेकाले सरकारले यसलाई लगानी सम्मेलनमा समावेश गर्ने उहाँले विश्वास व्यक्त गर्नुभयो। नगरप्रमुख न्यौपानेले व्यासको वृहत्तर र एकीकृत विकासका सम्बन्धमा विज्ञहरूसँग पटक-पटक छलफल गर्दा व्यास एकीकृत मादी नदी

उपत्यका विकास परियोजनाको अवधारण आएको जानकारी दिनुभयो। उहाँले भन्नुभयो, "स्थानीय स्रोत र साधनलाई अधिकतम प्रयोग गर्दै त्यसमा केही कृत्रिमस्वरूप समेत बनाए पछि पर्यटन र व्यापार व्यवसायले राम्रो लाभ लिन सक्ने भएकाले सो परियोजना अगाडि बढाउन खोजेका हौं।" मादी नदीको १८ किलोमिटर क्षेत्रलाई केन्द्रमा राखेर विभिन्न योजना अगाडि बढाउन नगरपालिकाले सङ्घीय सरकारको साथ खोजेको छ। गुरुयोजनाअनुसार १५ वर्षे उक्त एकीकृत योजना अन्तर्गत २६ अर्ब रहने बताइएको छ। यहाँ व्यास सरोवर, बोटानिकल गार्डन, औद्योगिक क्षेत्र, जनजातिको समुदाय, भानु एजुकेशन सेन्टर, व्यास स्पोर्ट सेन्टर, मादी नदी बोटिङ प्रोजेक्ट, हाउजिङ प्रोजेक्ट, हाउस फोहरमैला व्यवस्थापन

योजनालगायत २६ वटा योजना समेटिने गुरुयोजनामा उल्लेख छ। उक्त परियोजनाको गुरुयोजना निर्माण अधि यहाँका जनप्रतिनिधि, राजनीतिज्ञ, व्यवसायी र अन्य सरोकारवालाले मादी नदीसँगैका जमिन अधिग्रहण, मादीको वहाव नियन्त्रण, सामाजिक तथा आर्थिक पक्ष, वातावरणीय पक्ष, निजी जग्गा मुआब्जा, पर्यटन विकासका पूर्वाधार, पर्यटनका सम्भावना र चुनौती, लगानीको मोडल, जग्गा व्यवस्थापन, सहरी विकास योजना, जलविद्युत उत्पादन क्षमता, निजी क्षेत्रसँग समन्वय र सहकार्य, लगानी सुरक्षित हुने आधार, स्थानीय बासिन्दाले लिनसक्ने फाइदा, फोहरमैला व्यवस्थापन, सम्भावित लगानीकर्ताको सुचि निर्माण, व्यास-पराशर-मानहुँकोटलाई कसरी जोडने, नेतृत्वकर्ताको स्पष्ट भिजन र प्रतिबद्धता हुनुपर्नेलगायत सुभाब दिएका थिए।

निर्धक भएर महोत्सवको अवलोकन गर्न आउनुस, सुरक्षा व्यवस्था मजबुद बनाइनेछ : संयोजक बस्ताकोटी

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २४ मंसिर

लेखनाथ उद्योग वाणिज्य संघले आयोजना गर्न लागेको १९ औं लेखनाथ महोत्सवको तयारी तीव्र पारिएको छ।

महोत्सवको पनि महोत्सवको रूपमा चर्चा कमाएको लेखनाथ महोत्सवको १९ औं संस्करणमा पनि सुरक्षा व्यवस्था मजबुद बनाइने भएकाले दुक्क भएर महोत्सवको अवलोकन गर्न आउन महोत्सवका सुरक्षा व्यवस्थापन उप-समितिमा संयोजक हरि बस्ताकोटीले आग्रह गरेका छन।

"धेरै मानिसहरूको आवतजावत एवं उपस्थिती हुने भएकाले त्यसलाई मध्यनजर गरेर हामीले सुरक्षा व्यवस्थालाई पहिलो प्राथमिकतामा राखेका छौं। सँगै स्टलमा रहने सामानहरूको पनि सुरक्षा अति जरुरी छ। त्यसैले स्थानिय प्रहरी प्रशासन, सेक्युरिटी कम्पनी र सुरक्षा समिति समेत परिचालन गरेर सुरक्षाको व्यवस्था मजबुद

बनाइने भएकाले निर्धक भएर महोत्सवको अवलोकन गर्न आउन हार्दिक निमन्त्रणा गर्दछौं"-संयोजक बस्ताकोटीले भने।

महोत्सवमा सुरक्षालाई भरपर्दो बनाउन ४०/४५ स्थानमा सिसि क्यामेरा जडान गरिनेछ भने हुन सक्ने सम्भावित दुर्घटनाहरूलाई ख्याल गर्दै प्राथमिक उपचारको लागी स्वास्थ्यकर्मीहरू सहितको स्टल रहनेछ भने एम्बुलेन्स समेत तयारी अवस्थामा राखिनेछ। कतिपय अवस्थामा सुरक्षाका विषयमा स्वयम आफै पनि संवेदनशिल हुनुपर्ने वताउँदै भिडभाडको अवस्था पनि हुने भएकाले नक्कली वा सक्कली गरगहनाहरू धेरै नलाउन समेत संयोजक बस्ताकोटीले आग्रह गरे। महोत्सवमा राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय स्तरका लघु, घरेलु, साना-ठूला औद्योगिक तथा व्यापारिक प्रतिष्ठानहरूका वस्तु तथा सेवा, हस्तकला,

यातायातका साधनहरू, कृषि तथा पशुजन्य वस्तुहरू, विद्यालय स्तरीय शैक्षिक एवं विज्ञान सामग्री, सुचना र सञ्चार प्रविधिमा भएका नयाँ आयामहरूको जगेर्ना, नयाँ प्रतिभाको खोजी अभियान, सांस्कृतिक जगेर्ना कार्यक्रम लगायतका थुप्रै कार्यक्रमहरू समावेश गरिएको र यसबाट स्थानीय उत्पादनको बजारीकरण, नयाँ प्रविधि तथा सिपको हस्तान्तरण, साहित्य, कला र संस्कृतिको जगेर्ना तथा आन्तरिक एवं बाह्य पर्यटक प्रवर्द्धनमा टेवा पुग्ने संघका अध्यक्ष एवं महोत्सवका संयोजक विनोद श्रेष्ठले जानकारी दिए।

यहि पुष ५ गतेदेखि १६ गतेसम्म सञ्चालन हुने महोत्सव सम्पन्न गर्नका लागी ९ सदस्यीय निर्देशक समिति, ४१ वटा उप-समिति र १ सय २० सदस्यीय कार्यसम्पादन समिति गठन गरिएको छ। हाल शिथिल अवस्थामा रहेको देशको

अर्थतन्त्रलाई चलायमान बनाउँदै उत्पादक र उपभोक्तालाई एउटै थलोमा जमघट गरि यस क्षेत्रको आर्थिक गतिविधि बढाउने र आन्तरिक एवं बाह्य पर्यटकहरूलाई आकर्षण गरि आन्तरिक पर्यटनलाई सहयोग पुऱ्याउने प्रचार प्रसार समितिका संयोजक उपेन्द्रराज सुवेदी 'राजु' ले बताए।

लेखनाथ उद्योग वाणिज्य संघ र नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघको आयोजनामा हुने १९ औं संस्करणको महोत्सवलाई पोखरा इको रेड ब्रिक्स प्रा.लि.ले मुख्य प्रायोजन गरेको छ भने सह-प्रायोजकमा पशुपति बिस्कुट र हेटौंटा डेरी, फुड फेस्टीभल प्रायोजकमा न्यूट्रीप्लस शुद्ध तोरीको तेल र प्रवर्द्धकमा पोखरा महानगरपालिका र नेपाल पर्यटन बोर्ड रहेको महोत्सवका सह-संयोजक एवं प्रायोजक व्यवस्थापन तथा उप-समिति परिचालन समितिका संयोजक राजेन्द्र ओझाले जानकारी दिए।

मौरीपालन व्यवसायबाट मनग्य आम्दानी

पोखरापत्र संवाददाता

बागलुङ, २४ मंसिर

बागलुङ नगरपालिका-१२ अमलाचौरस्थित चोलादेवी पाठक आफ्नो घरमुनिको बारीमा मौरीको स्याहारमा व्यस्त हुनुहुन्छ। उहाँले यो काम गर्न थाल्नुभएको तीन वर्ष पुगिसक्यो। उहाँले भन्नुभयो "बाखापालन र मौरीपालन एकसाथ थालनी गरेकी हुँ। यसमा श्रीमान्को साथ र सहयोग पनि रहेको छ।"

अहिले पाठकको मौरीफार्ममा ४५ मौरीसहितका घार छन्। उहाँले ले बाखापालनभन्दा मौरीपालनबाट राम्रो आम्दानी भएको बताउनुभयो। उहाँले वर्षमा पाँच सय ५० किलोग्राममह उत्पादन हुँदै आएको बताउनुभयो। "परिवारको सहयोग छ, आफैँ मौरीपालन तालिम लिएपछि व्यावसायिक मौरीपालनमा लागेको हुँ, अहिले उत्पादन भएको मौरी बिक्रीका लागि बजार पुग्न पर्दैन, भैर

वस्थान मन्दिर दर्शनका लागि आएकोले खरिद गरेर लैजान्छन्", किसान पाठकले भन्नुभयो, "४५ बाखासमेत पालेको थिएँ, तर बाखा पाल्न अलि धेरै खर्च हुनेरहेछ, अहिले १० वटामात्रै बाखा छन्, मौरीपालनमा चोखो आम्दानी छ, त्यसका साथसाथै तरकारी खेतीसमेत गर्दै आएको छु।" उहाँले ससुराबुवा देवीप्रसाद पाठकले परम्परादेखि पाल्दै आउनुभएको मुडेघारको मौरीलाई तीन वर्षअघिदेखि व्यावसायिक बनाउन थाल्नुभएको हो। घरमा अझै पनि केही मुडेघार छन्। बाखापालनका लागि दुई सयवटा राइखन्यूका बिरुवा लगाइएको र आगामी दिनमा बाखाको सङ्ख्यासमेत बढाउँदै लैजाने गरी आधुनिक खोर व्यवस्थापनसमेत गरिएको छ। पचासवटा बाखा अर्टने गरी खोर व्यवस्थापन गरिएको पाठकको भनाइ छ।

"बाखालाई भन्दा केही सहज छ मौरीपालन, मौरीपालनमा जोरिखम भए पनि आम्दानी राम्रो छ, गत वर्ष रु एक लाख ५० हजारबराबरको अनुदानसमेत पाएको थिएँ, उहाँले भन्नुभयो, "४५ घारबाटै वार्षिक रु छ लाख बढी कमाउन सकिनेरहेछ, त्यसैले बाखापालनमा भन्दा मौरीपालनमा बढी ध्यान दिन थालिएको छ, आगामी दिनमा एक सय मौरीका घार पुर्याउने हाम्रो परिवारको योजना छ।"

मौरीपालनलाई रोगबाट जोगाउन सकेमात्र पुग्ने उहाँको भनाइ छ। महिला अगाडि बढेर बाखापालन र मौरीपालनमा लाग्दा परिवारको राम्रो सहयोग मिलेको बताउँदै आयआर्जनका लागि महिला अग्रसर हुन आवश्यक रहेको पाठकको भनाइ छ। चार वर्षअघि कुम्भा पुगेर मौरीपालन तालिम लिएपश्चात मौरीपालनमा लामुभएको पाठकले यसबाट राम्रो आम्दानी गर्न थालेपछि दङ्ग हुनुभएको छ।

अहिले प्रतिकेजी रु एक हजार दुई सयमा मह

बिक्री भइरहेको बताउँदै पाठकले बजारको समस्या नरहेको जानकारी दिनुभयो। अर्थानिक मह उत्पादन गर्नसके बजारको चिन्ता लिन नपर्ने उहाँको भनाइ छ। उहाँको फार्ममा बलेवामै उत्पादन भएको बलेवा मौरीपालन उद्योगको आधुनिक घार र जसन घार भारतबाटसमेत निर्यात गरिएको छ। मौरीलाई चिसोबाट जोगाउन जस्ताको छाना लगाइएको मौरीपालक किसानको भनाइ छ।

कोट भैरव कृषि मौरी र पशुपक्षी फार्ममा गत आर्थिक वर्ष कृषि ज्ञान केन्द्रले मह उत्पादन वृद्धि कार्यक्रमअन्तर्गत रु एक लाख ५० हजार अनुदानसमेत दिएको कृषि ज्ञान केन्द्र बागलुङका बागबानी विकास अधिकृत कुमार पुनले जानकारी दिनुभयो। उहाँले बागलुङमा महको उत्पादन बढाउन आधुनिक मौरीका घार ५० प्रतिशत अनुदानमा वितरण गरिरहेको बताउनुभयो।

जहाँ किताबी ज्ञान मात्रै होइन, व्यावहारिक सीप पनि सिकाइन्छ

पोखरापत्र संवाददाता

तनहुँ, २४ मंसिर

व्यास नगरपालिका-१० दुम्सीस्थित शिव माध्यमिक विद्यालयमा पछिल्ला समय विद्यार्थीको आकर्षण बढ्दै गएको छ। विद्यालयले किताबी ज्ञानसँगै विद्यार्थीको रुचिअनुरूप व्यावहारिक सीप दिन थालेपछि विद्यार्थीको आकर्षण बढेको हो।

सोही वडा निवासी आश्रुत लामिछाने कक्षा १० मा अध्ययनरत हुनुहुन्छ। पढाईसँगै उहाँले सीपमूलक तालिम पनि सिक्नु भएको छ। पञ्चेबाजाअन्तर्गत उहाँले अहिले मञ्जाले ढलाकी बजाउन सिक्नुभएको हो। विद्यालयले सिक्दै, पढ्दै कार्यक्रमअन्तर्गत एक महिने पञ्चेबाजासम्बन्धी प्रशिक्षण दिएपछि उहाँ ढलाकी बजाउन निपूण बन्नु भएको हो। "सुरुमा कसरी बजाउने होला भन्ने सोचेको थिएँ", उहाँले भन्नुभयो, "प्रशिक्षकले दिएको ज्ञानलाई व्यवहारमा लागू गर्दै निरन्तरको प्रयासपछि अहिले ढलाकी बजाउन सक्षम बनेको छु।" लामिछाने जस्तै कक्षा १० मा अध्ययनरत शिशिर सापकोटा टेम्पो बजाउन

सफल बन्नुभएको छ। इच्छाशक्ति भए नसकिने भन्ने हुँदो रहेनछ विद्यार्थी सापकोटाले भन्नुभयो, "सुरुमा डर लागे जस्तो भएपनि अहिले मञ्जाले बजाउन सकिन्छ।" विद्यालयले चितवनबाट प्रशिक्षक ल्याएर इच्छुक विद्यार्थीहरूका लागि पञ्चेबाजासम्बन्धी एकमहिने प्रशिक्षण दिएको शिक्षक ध्रुव भण्डारीले जानकारी दिनुभयो। पञ्चेबाजामध्ये नरसिंहा बजाउने प्रशिक्षण दिने तयारी गरेका छौं। उहाँले भन्नुभयो, "वाद्यबाज र पञ्चे बाजा बजाउनसके पनि धेरैले नरसिंहा बजाउन सक्दैनन्।" विद्यालयमा पठनपाठन बन्द भएको समय र विदाका दिनमा समाजमा हुने विवाह, ब्रतवन्ध, पूजाआजालगायतका कार्यक्रममा पठाइने सोच बनाइएको सो विद्यालयले जनाएको छ। विद्यालयमा वाद्यबाजका साथै नृत्य, टपरी बुन्ने, तरकारी खेती, आलुखेती, बत्ती काल्ने, कपाल काट्नेलगायतका सीप विद्यार्थीलाई दिएर संस्कारी बनाउन लागिएको प्रधानाध्यापक चन्द्रमणि कोइरालाले जानकारी दिनुभयो। समाजमा चलिआएका

पुख्र्यौली सीपहरू समेत लोप हुने अवस्थामा पुगेकाले विद्यार्थी सिकाएर व्यावहारिक बनाइएको छ। परिवार समुदायले बजाउने पुख्र्यौली पञ्चेबाजा पछिल्लो समय लोपोन्मुख बन्ने खतरा बढेको छ भने आधुनिक बाजाले विस्थापित हुँदै गएको छ। पुख्र्यौली सम्पतिको संरक्षण एवं सम्बर्द्धन गर्न पनि विद्यालयले यसलाई प्राथमिकता दिएको हो। कक्षा ८, ९ र १० कक्षाका विद्यार्थीलाई शिक्षाको साथै व्यावहारिक शिक्षा प्रदानमा जोड दिइएको उहाँको भनाइ छ। विद्यार्थीलाई पठनपाठनमा मात्रै केन्द्रित गर्दा पढ्यार लाम्ने, दिक्क अनुभव गर्ने र पढाईमा ध्यान नदिने भएकाले यस्ता सीपमूलक शिक्षामा जोड दिइएको प्रधानाध्यापक कोइरालाले बताउनुभयो। "नाचगानलगायत सीपमूलक शिक्षा प्रदान गर्न थालेसँगै विद्यार्थीहरू उत्साहित भएर सीप सिक्ने र पढ्ने कार्यमा रुचि लगाउने गरेका छन्", उहाँले भन्नुभयो। "सीप सिक्नेका विद्यार्थीले आफूभन्दा तल्लो कक्षामा अध्ययनरत इच्छुक विद्यार्थीलाई पनि सिकाएर सीप हस्तान्तरण गर्न लगाइएको छ",

उहाँले भन्नुभयो, "विद्यार्थीबाट विद्यार्थीमा सीप हस्तान्तरण गरी पञ्चेबाजालाई सदाबहार जीवन्तता दिन लागिएको छ।" कक्षा १० मा अध्ययनरत विद्यार्थी एसईपश्चात् अर्को विद्यालयमा जानुअघि सिकेको सीप आफूभन्दा पछिका पुस्तालाई सिकाउने व्यवस्था मिलाइएको सो विद्यालयले जनाएको छ। विद्यालयको भावि योजनामा प्लाम्बिड र वाइरिडलगायतका सीपमूलक र आयआर्जनमूलकसम्बन्धी तालिम प्रदान गर्ने लक्ष्य रहेको छ। विद्यार्थीले मात्रै नभई शिक्षक शिक्षक पनि वाद्यवादन बजाउन, गाउन र नाच्न उत्तिकै सक्षम बन्दै गएका छन्। कक्षा १ देखि ५ सम्म स्मार्ट टिभी र कक्षा ६ देखि १० सम्मका विद्यार्थीलाई स्मार्ट बोर्ड राखेर पठनपाठन गराउन थालिएको छ। समयको मागसँगै विद्यालयले प्राविधिक शिक्षालाई प्राथमिकता दिँदै आएको सो विद्यालयले जनाएको छ। दलित, जनजाति र सिमान्तकृत बालबालिकाको बाहुल्य रहेको यस विद्यालयमा हाल तीन सय विद्यार्थी अध्ययनरत छन्।